

Innst. S. nr. 28

(2007-2008)

Innstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Dokument nr. 8:107 (2006-2007)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn og Åse M. Schmidt om å utvide rammene for gaveforsterkningsordningen

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag for at gaveforsterkningsordningen utvides slik at den nedre grense for å utløse gaveforsterkning settes til 500 000 kroner."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Freddy de Ruiters, Anniken Huitfeldt, Gerd Janne Kristoffersen, Anna Ljunggren og Torfinn Opheim, fra Fremskrittspartiet, Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn og Åse M. Schmidt, fra Høyre, Gunnar Gundersen og lederen Ine Marie Eriksen Søreide, fra Sosialistisk Venstreparti, Åsa Elvik og Lena Jensen, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen, fra Senterpartiet, Inger S. Enger, og fra Venstre, Odd Einar Dørum, viser til representantforslaget.

Komiteen viser til at målet med gaveforsterkningsordningen er å stimulere til privat finansiering av langsiktig, grunnleggende forskning. Videre vises det til at ordningen ble opprettet i 2006 og har således virket i kort tid. Ordningen innebærer at staten bidrar med 25 pst. i gaveforsterkning til gaver til grunnforskning

som er 5 mill. kroner eller mer. Et viktig prinsipp ved utformingen av ordningen var bl.a. at den skulle være enkel å administrere. Ordningen har i 2007 et budsjett på 80 mill. kroner.

Komiteen mener at forslaget reiser relevante problemstillinger og at disse må drøftes med blant annet Norges forskningsråd, som administrerer ordningen.

Komiteen registrerer at statsråden i svarbrev 3. oktober 2007 til komiteen vil gå gjennom forskjellige problemstillinger knyttet til gaveforsterkningsordningen.

Komiteen er enig i at gaveforsterkningsordningen er et viktig virkemiddel for å stimulere til privat finansiering av forskning. Ordningen har stimulert privat giverglede og må kunne karakteriseres som svært vellykket. Komiteen stiller seg positivt til å vurdere å utvide rammene for ordningen, herunder å vurdere å endre den nedre beløpsgrensen for utløsning av ordningen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er imidlertid usikker på om 500 000 kroner er en fornuftig beløpsgrense, eller om denne eventuelt bør settes høyere.

Komiteen har videre merket seg Regjeringens tidligere signaler vedrørende en vurdering av gaveforsterkningsordningen i sin helhet, og mener at en slik vurdering også må omfatte beløpsgrenser.

Komiteen fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen snarest mulig, og senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2008, komme tilbake med sak til Stortinget vedrørende gaveforsterkningsordningen."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener det er viktig at Stortinget og Regje-

ringen fastholder målet om å bruke tre prosent av BNP til forskningsformål innen 2010. Det er viktig å minne om at det var tverrpolitisk enighet om dette målet da Stortinget behandlet forskningsmeldingen våren 2005. Ordningen med gaveforsterkning ble opprettet av regjeringen Bondevik II som et viktig virkemiddel for å utløse midler til grunnforskning fra andre enn offentlige kilder. Regjeringen vektlegger at hovedutfordringen med å nå forskningsmålet innen 2010 ligger i å få opp den private næringslivssatsningen på et høyere nivå.

Disse medlemmer mener at også den offentlige andelen av forskningsinnsatsen må økes vesentlig for å nå målet om at tre prosent av BNP skal gå til forskningsformål innen 2010.

Disse medlemmer mener at det er viktig å ha en velfungerende gaveforsterkningsordning, som i sin innretning finansierer forskning med fire ikke-offentlige kroner for hver offentlige krone som blir brukt til forskning gjennom denne ordningen.

Disse medlemmer mener forslaget om å utvide ordningens nedre grense kan bidra til å utløse mer midler til forskning. Disse medlemmer har også merket seg at Regjeringen tidligere har signalisert at den ville komme tilbake til Stortinget på en egnet måte med en vurdering av både hvem som kan være gavemottakere og beløpsgrensen for gavebeløpet. Disse medlemmer merker seg at en slik vurdering fortsatt ikke er kommet. Sett i lys av det sterke behovet for langt større forskningsbevilgninger fra både offentlige og ikke-offentlige kilder for å nå målet om at tre pst. av BNP skal brukes til forskningsformål innen 2010, mener disse medlemmer at det er et viktig bidrag å gjøre endringer i grensene for gaveforsterkningsordningen.

Disse medlemmer viser til at gaveforsterkningsordningen er ment som ett av flere tiltak for å øke den totale forskningsandelen. Disse medlemmer frykter at målet om at 3 pst. av BNP skal gå til forskning innen 2010 er i fare for å ikke bli innfridd med mindre det skjer en retningsendring i norsk forskningspolitikk. Disse medlemmer mener det er viktig å stimulere til økt innsats både i den offentlige forskningen og i privat forskning, herunder private bidrag til forskning gjennom gaver.

Disse medlemmer viser for øvrig til at det er avgjørende at en utvidelse av gaveforsterkningsordningen ikke går på bekostning av øvrig forskning. Ordningens natur gjør det vanskelig å budsjettere helt nøyaktig. I Revidert nasjonalbudsjett for 2006 reduserte flertallet på Stortinget bevilgningen til Norges forskningsråd for å dekke inn stor privat giverglede til forskning. På den måten ble den totale forskningen forsterket vesentlig mindre enn det som var hensikten ved budsjettering og innføring av ordningen med gaveforsterkning. Dersom utvidelsen av gaveforsterkningsordningen medfører kostnader ut over det som er budsjettert, bør Regjeringen foreslå annen inndekning enn å redusere bevilgningene til øvrig forskning.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget ber Regjeringen snarest mulig, og senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2008, komme tilbake med sak til Stortinget vedrørende gaveforsterkningsordningen.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 15. november 2007

Ine Marie Eriksen Søreide
leder

Torfinn Opheim
ordfører